

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
CROATIAN BUREAU OF STATISTICS

Revizija godišnjeg BDP-a 2010. – 2015. i izvješće o prekomjernome proračunskome manjku i razini duga opće države, listopad 2017.

Marko Krištof, ravnatelj

RAZLOZI ZA REVIZIJU BDP-a

Osnovni razlog revizije vremenske serije podataka godišnjeg Bruto domaćeg proizvoda (BDP) odnosi se na rezervaciju koju je Republika Hrvatska dobila u procesu verifikacije bruto nacionalnog dohotka (BND), sukladno Uredbi vijeća (EZ, EURATOM) br. 1287/2003 o usklađivanju bruto nacionalnog dohotka po tržišnim cijenama.

Revizija obuhvaća sljedeće elemente metodoloških poboljšanja:

- obračun potrošnje fiksnog kapitala na izdatke za istraživanje i razvoj netržišnih proizvođača
- obračun potrošnje fiksnog kapitala na izdatke za vojnu opremu
- procjenu prijevare kod plaćanja PDV-a „bez suučesništva“ (VAT fraud)
- unaprjeđenja veznih tablica ESA-e i proračunskog računovodstva za sektor države
- korekcije na kategorijama međufazne potrošnje i sredstava zaposlenih vezanih uz proizvodnju softvera za vlastiti račun.

Usporedni prikaz rezultata revizije

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.*
BDP, tržišne cijene, mil. kuna	328.943	333.326	330.925	331.374	331.266	338.975	348.678
BDP, tržišne cijene, mil. Kuna - PRIJE REVIZIJE	328.041	332.587	330.456	329.571	328.109	335.521	345.116
RAZLIKA	902	739	469	1.803	3.157	3.454	3.562
Realne stope rasta (%)	-1,4	-0,3	-2,2	-0,6	-0,1	2,3	3,0
Realne stope rasta (%) - PRIJE REVIZIJE	-1,7	-0,3	-2,2	-1,1	-0,5	2,2	3,0
RAZLIKA	0,3	0,0	0,0	0,5	0,4	0,1	0,0

* Podaci za 2016. su privremeni

Predstojeće objave

Detaljni podaci o godišnjem bruto domaćem proizvodu bit će objavljeni u Priopćenju „Godišnji bruto domaći proizvod za razdoblje 2010.-2016.“ 8. studenoga 2017.

Revidirani tromjesečni podaci za razdoblje 2010.-2017. bit će objavljeni u Priopćenju „Prva procjena tromjesečnog bruto domaćeg proizvoda u 2017.“ 29. studenoga 2017.

Po završetku procesa verifikacije BND-a DZS će objaviti izvanredno Priopćenje „Bruto nacionalni dohodak“, koje će nakon toga objavljivati u redovitoj godišnjoj periodici – očekivani datum objave: početak prosinca

Do kraja godine objavit će se i tablice ponude i uporabe i input-output tablice.

Izvješće o prekomjernome proračunskome manjku i razini duga opće države - PRAVNA OSNOVA

- Temeljem Uredbe o europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji 549/2013 (ESA 2010) i Uredbe o primjeni protokola o prekomjernome proračunskome manjku (EDP) 479/2009 nacionalna statistička tijela država članica EU dužna su Eurostatu dostavljati podatke o dugu i deficitu.
- Uredba 497/2009 Eurostatu daje široke ovlasti, koje uključuju mogućnost metodoloških posjeta državama članicama, na kojima se detaljno razjašnjavaju sve transakcije vezane uz fiskalno izvješće, kako bi se osigurala vjerodostojnost fiskalnih statistika te jedinstvena primjena definicija iz Uredbe o europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji 549/2013 i Priručnika o dugu i deficitu

RAZLIKE IZMEĐU PRORAČUNSKOG IZVJEŠTAVANJA I IZVJEŠTAVANJA PREMA ESA 2010

- Najvažnija razlika između sustava izvještavanja koji se koristi za potrebe EDP-a je obveza izvještavanja po obračunskom (accrual) načelu, dok se pri izvještavanju za nacionalne potrebe i MMF primjenjuje gotovinsko (cash) načelo.
- Sukladno obračunskom načelu, prihodi i rashodi se bilježe u trenutku u kojem su ostvareni, dok se prema gotovinskom načelu prihodi i rashodi bilježe u trenutku u kojem su primljena odnosno isplaćena sredstva.
- Zbog razlika u konceptima izvještavanja često postoje značajne razlike kod bilježenja pojedinih prihoda i rashoda (najbolji primjer bilježenje PDV-a koji bi se trebao knjižiti u trenutku nastanka obveze, no budući da to nije moguće bilježi se kao prihod s pomakom u vremenskom razdoblju na koje se odnosi).

OBUHVAT SEKTORA OPĆE DRŽAVE PREMA ESA 2010

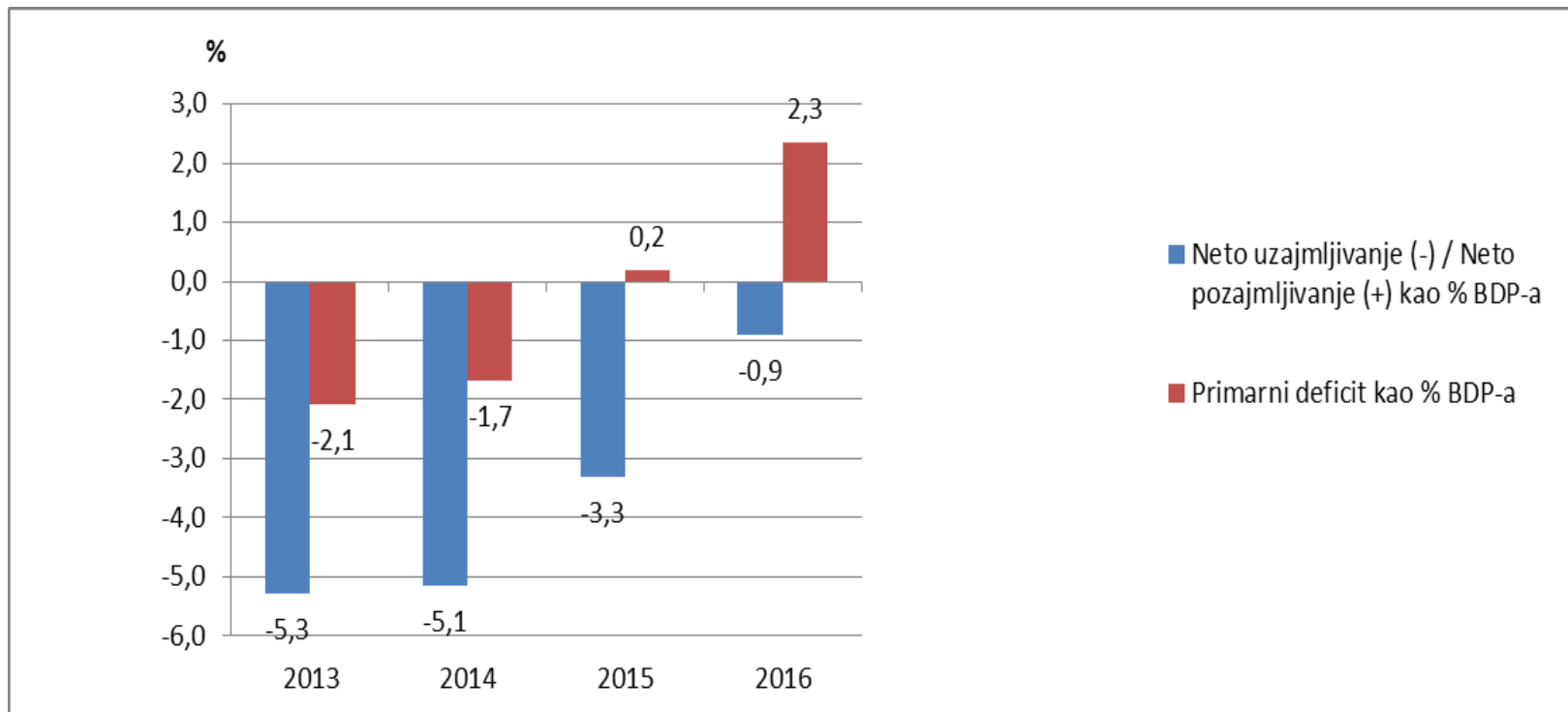
- Državni proračun i korisnici državnog proračuna
- Izvanproračunski korisnici (HV, HC, FZOEU, CERP)
- Javna poduzeća (HRT, HŽI, HAC i ARZ)
- Lokalni proračuni i korisnici lokalnih proračuna
- Izvanproračunski fondovi (HZZO, HZMO i HZZ)
- Javne institucije (HBOR, DAB, HROTE, HAKOM)
- Ostala proširenja obuhvata u 2015. i 2016. (poduzeća u likvidaciji, komunalna poduzeća...)

*Deficit ili manjak sektora opće države prema
ESA 2010 za 2016.*

*-3.155 milijuna kuna
-0,9% BDP-a*

Deficit i primarni deficit sektora opće države kao % BDP-a

Najznačajniji utjecaj na poboljšanje deficita (B.9) opće države u 2016. godini

- **povećanje poreznih prihoda** - porezi na proizvodnju su porasli 4,8 % u odnosu na 2015., tekući porezi na dohodak, bogatstvo itd. porasli su za 10,5% dok su porezi na kapital porasli za 41,7% u odnosu na 2015.

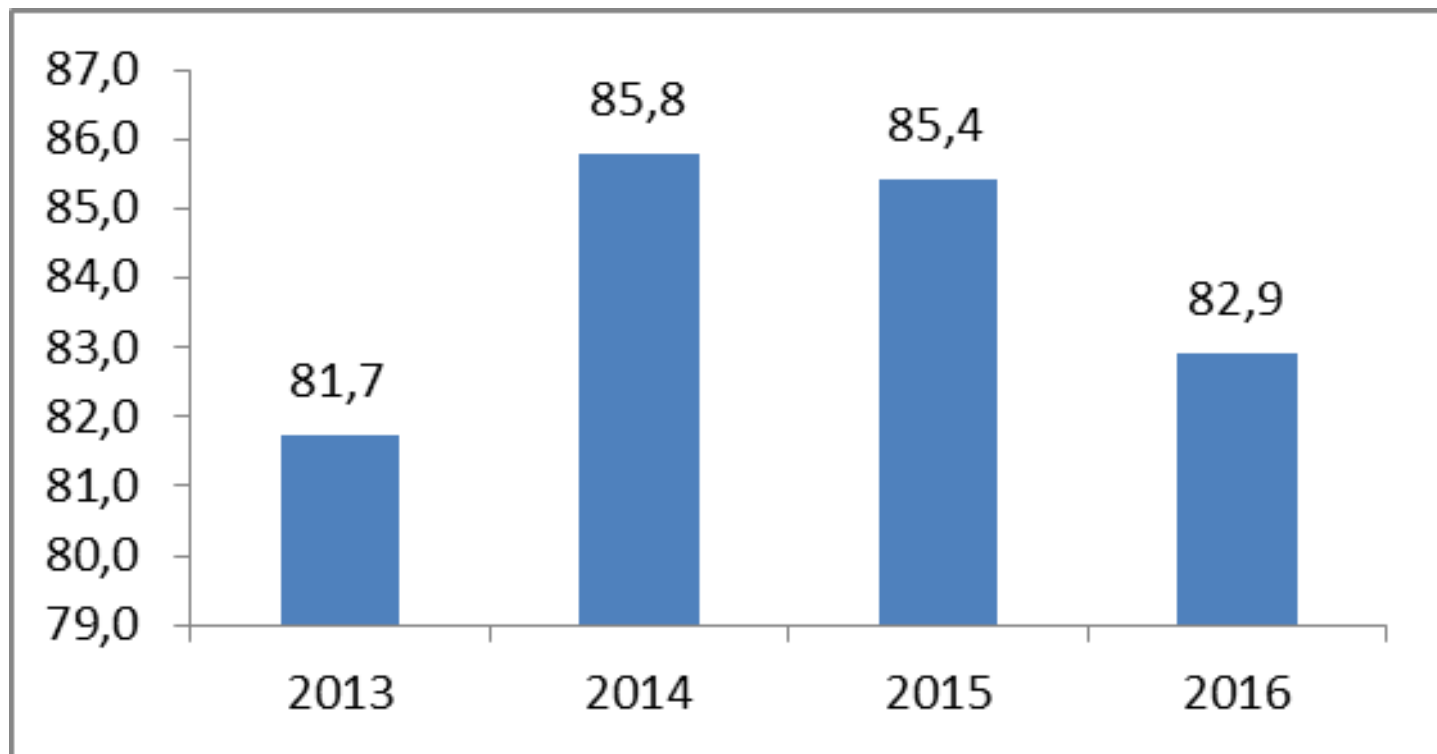
(Porezni podaci prema obračunu nacionalnih računa jesu podaci o državnim novčanim primicima koji su prilagođeni metodologiji ESA-e na način da se primjenjuje metoda vremenskog prilagođavanja (TAC metoda).

- **smanjenje kamatnih rashoda**
- **manje značajna povećanja ostalih prihodnih kategorija**
- bez značajnijeg utjecaja na povećanje deficita u 2016. u odnosu na prethodne godine: preuzimanja duga, garancije, kapitalne injekcije

Dug opće države za 2016.

*289 076 milijuna kuna
82,9 % BDP-a*

Udio konsolidiranog duga opće države u BDP-u, %

Najznačajniji utjecaj na promjenu duga :

- snažnije smanjenje duga po kratkoročnim dužničkim vrijednosnim papirima i kreditima središnje države u usporedbi s novim zaduženjima po izdanim dugoročnim dužničkim vrijednosnim papirima središnje države
- smanjenje duga lokalne države po svim kreditima i dužničkim vrijednosnim papirima

Usporedni prikaz Izvješća o prekomjernom proračunskom manjku i razini duga travanj 2017. i listopad 2017.

	2013		2014		2015		2016	
	mil. kuna	%	mil. kuna	%	mil. kuna	%	mil. kuna	%
Neto uzajmljivanje (-) / neto pozajmljivanje (+) (B.9)								
Travanjska notifikacija 2017.	-17.575	-5,3	-17.726	-5,4	-11.346	-3,4	-2.757	-0,8
Listopadska notifikacija 2017.	-17.517	-5,3	-17.033	-5,1	-11.210	-3,3	-3154,8	-0,9
Razlika	59	0,0	692	0,3	136	0,1	-398	-0,1
Konsolidirani dug opće države								
Travanjska notifikacija 2017.	270.841	82,2	284.183	86,6	289.581	86,7	289.076	84,2
Listopadska notifikacija 2017.	270.841	81,7	284.183	85,8	289.582	85,4	289.076	82,9
Razlika	0	-0,4	0	-0,8	1	-1,3	1	-1,3

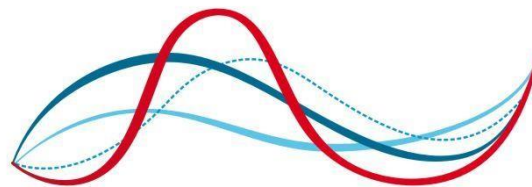
Najznačajnije promjene na deficit i dug u odnosu na Travanjsku notifikaciju 2017.

- Korekcija poreznih prihoda u 2014., 2015. i 2016.
- Korekcija bruto investicija u fiksni kapital za 2016.
- Finalni podaci za jedinice koje popunjavaju izvještaje prema poduzetničkom računovodstvu
- Resektorizacija 13 jedinica u likvidaciji iz S.11 u S.13
- Ostale manje metodološke izmjene

Temeljni agregati sektora opće države

	2013		2014		2015		2016	
	mil kuna	%	mil kuna	%	mil kuna	%	mil kuna	%
Ukupni prihodi	140.578	42,4	142.055	42,9	150.018	44,3	161.468	46,3
Ukupni rashodi	158.094	47,7	159.088	48,0	161.228	47,6	164.623	47,2
Neto uzajmljivanje (-) / Neto pozajmljivanje (+)								
	-17.517	-5,3	-17.033	-5,1	-11.210	-3,3	-3.155	-0,9
Kamate (konsolidirano)	10.599	3,2	11.424	3,4	11.870	3,5	11.114	3,2
Primarni deficit	-6.918	-2,1	-5.609	-1,7	660	0,2	7.959	2,3

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
CROATIAN BUREAU OF STATISTICS

Hvala na pažnji

